

ARKIVALIER

FORTEGNELSE OVER ARKIVALIER VEDRØRENDE KIRKERNE I ÅRHUS AMT I ALMINDELIGHED

Arkivalier, der kun vedrører den enkelte kirke, må søges i afsnittet: Kilder og henvisninger efter hver kirke.

RIGSARKIVET. *Danske Kancelli*: A. 28. 1630-1702. Fortegnelser og diverse dokumenter vedk. kirker og sognekald i Danmark og Norge med oplysninger om ejendomsforhold, beneficering og jus patronatus (tilbage til året 1541). — A. 29. 1726-97. Efterretninger om ejerne af kirker og kirketiender. — A. 30. 1809. Fortegnelser over kirker og disses ejere. — A. 130 b. 1671- 1848. Topografisk ordnede lenssager. — B. 160. 1572-1650. Indlæg til registre og tegneiser samt henlagte sager (Skåne, Sjælland, Fyen, Smålandene og Jylland). — B. 162. 1651-60. Skånske, sjællandske, fyenske, smålandske og jyske henlagte sager. — B. 164. [1572-1660]. Diverse breve, dokumenter og akter sagligt ordnede: XV. Diverse statistica, jordebøger og godsfortegnelser. — B. 184. 1620. Seks års kirke-regnskaber indsendte i henh. til kgl. missive af 1620 marts. — D. 19. 1699-1771. Koncepter og indlæg til sjællandske registre: 1701 nr. 73. [Landsomfattende syn over kirkernes brøstfældighed]. — F. 58. 1781-99. Originale skøder til kongen på jus vocandi til kirker samt på birkeret m.v. — G. 119. [1799]-1828. Originale skøder til kongen på jus vocandi samt på birkeret m.m. — H. 33. 1800-21. »Suppliquer« (fra 1804 »Extraktprotokol«) A-X.

Rentekammeret: 2245.119-20. 1710-14 og 1720-22. Dokumenter vedr. kongens ved auktioner 1710 og 1711 bortsolgte kirker.

Rentekammeret. Bygningskommissioner: 422.2-5. 1742-70. Indkomne sager til bygningskommissionen af 1742.

Rentekammeret. Reviderede regnskaber. Kirkeregnskaber: 261-266. 1680-94. Århus stifts kirkers regnskab. — 278. 1721-28. Skanderborg rytterdistrikts kirkeregnskaber. - 279-285. 1739-67. Skanderborg rytterdistrikts regnskab for kirker i Skanderborg amt. — 290. 1726-27, 1754, 1769. Synsforretninger og summariske regnskaber og lign. for jyske rytterdistriktskirker.

Regnskaber ældre end 1660. A. til 1559. 1528-29. Fortegnelser over indkrævede Klokker: 4. Register på Klokker, som er vejede i Jylland og Fyen 1529.

Topografisk samling: Sager på pergament.

Håndskriftssamlingen: 1. Kall Rasmussen. 2. Personalhistoriske samlinger af almindeligt indhold.

Kultusministeriet: 1. departement: 1848-1916. Journalsager.

LANDSARKIVET FOR NØRREJYLLAND. *C 3. Århus bispearkiv*: C. 554-58. 1690-1845. Korrespondance, Framlev herred. — C. 578-84. 1604-1845. Korrespondance, Hads herred. — G. 585-89. 1631-1845. Korrespondance, Hasle herred. -- C. 610-11. 1581-1846. Korrespondance, Vester Lisbjerg herred. — C. 635-40. 1634-1846. Korrespondance, Ning herred. — C. 656. 1636-1845. Korrespondance, Sabro herred. — C. 2. 728-38. 1821-99. Stiftsøvrighedens journal. - - D. 1078. 1661. Herredsbog, Framlev herred. — D. 1082. 1661. Herredsbog, Hads herred. — D. 1083. 1661. Herredsbog, Hasle herred. — D. 1090. 1661. Herredsbog, Ning herred. — D. 1096. 1661. Herredsbog, Vester Lisbjerg og Sabro herred. — D 2. 1149. 1691-1711. Kirker solgt på auktion. — D 2. 1150. 1789-1805. Sager vedr. køb og salg af kirker. — D 2. 1151. 1804-23. Kirkernes istandsættelse m.m. — D 2. 1152. 1615-1712. Adkomster på jus patronatus. — D 2. 1153-54. 1695-1788. Kirkernes jura patronatus. — D 2. 1155. 1713-24. Kirkerne på ryttergodset. — D 2. 1156. 1837-44. Sager vedr. kirkeejerne. — D 6. 1166-76. 1700-1803. Kirkesyn. — D 6. 1177. 1830-35. Kirke- og præstegårdssyn. — D 22. 1513-15. 1795-1846. Forskellige indberetninger [især korrespondance vedr. diverse synsforretninger]. — F. 2211. 1652-67. Århus kapitels tegnebog. — F. 2219. 1642-50. Domkapitlets regnskabsbog. — U 3. 2434. 1671-1712. Kirkeregnskaber og lign. vedr. landsognene. — U 3. 2439. 1716-23. Regnskaber for rytterdistriktskirker.

Provstearkiver: 24. Århus købstad og Hasle herred: 5. 1807-54. Synsprotokol for kirker og præstegårde. -- 29 C. Sabro herreds provsti: 1661-74. Indkomne breve. — 29 D. Sabro-Vester Lisbjerg herreds provsti: 1. 1751-1812. Reversal over indkomne sager. — 6. 1802-12. Synsprotokol for kirker. — 29 E. Framlev provsti: 10. 1763-1812. Diverse breve. — 11. 1747-1811. Forskellige dokumenter. — 29 H. Ning provsti: 9. 1792-1811. Indkomne breve. — 29 I. Århus amts nordre provsti: 2. 1813-26. Synsprotokol. - 26. 1812-20. Protokol med ekstrakter af årlige indberetninger fra præsterne om kirkerne. - 33. Varia. — 29 G. Hasle provsti: 12. 1776-1812. Degneenkekasseprotokol [syn over kirkerne 1837]. — 30. Sabro, Vester Lisbjerg og Framlev provsti: 5. 1845-55. Synsprotokol for kirkerne. - 7. 1856-61. Synsprotokol for kirker og præstegårde. - 8-10. 1862-1921. Synsprotokoller. - 63-66. ca. 1844-1933. Provstiets kirker m.m. — 30 B. Ning (og Hasle) herred: 3. 1827-42. Synsprotokol for kirker og præstegårde. -- 30 I. Århus amts søndre provsti: 2. 1817-32. Synsprotokol for kirker og skoler. — 31. Hads-Ning provsti: 1-4. 1842-1908. Synsforretninger.

Amtsarkiver: Århus B. 5 A: 125. 1704-13. Biskop Bræms og andre gejstliges breve. - 126. 1714-32. Biskop Ocksens og andre gejstliges breve. — 372 A. 1692-1794. Diverse indkomne breve. — 459. 1735. Beskrivelse af Århus stifts tilstand. — 467-68. 1696-1735. Diverse dokumenter. — Skanderborg-Åkjær B. 5 C: 208-10. 1705-35. Forskellige dokumenter. — 211. 1689-1735. Diverse dokumenter.

Kirkesessionerne for rytterdistrikterne. 156: 4. 1724-34. Synsprotokol for de reparerede kirker i Skanderborg, Dronningborg og Kolding rytterdistrikter. — 5. 1735. Synsprotokol over de kgl. kirker i Skanderborg og Dronningborg rytterdistrikter.

Bygningsinspektoret. B. 239: 22. 1898-1908. Kopibog. — 115. 1870-84, 1913-14. Forskelligt vedr. kirkerne og præstegårdene i almindelighed. — 120-26. 1850-1905. Forskellige kirker. — 240. 1851-1914. Forskelligt [heri bl.a. domænekirkerne 1871-78, ligkapeller og kirkegårde 1876-90].

Godsarkiver: 313. Lyngbygård: 30. 1720-1878. Dokumenter vedr. kirker og skoler — 33. 1718-1841. Diverse dokumenter [regnskaber for kirker og gods]. — 332. Rathlousdal: 1631-1801, 1833, 1849. Skøder og adkomster [på bl.a. jus patronatus]. — 341. Frijsenborg: bb. 27. 11. sept. 1663. Otte Paavisk's følgebrev på tre klokker, som skulle afhentes i Middelfart. — bb. 70. 2. juli 1698. Ekstrakt over grev Frijs's godser og ejendomme. — bb. 77. 31. okt. 1700. Frederik IV.s konfirmation på jus vocandi. — bb. 266. 1675. Syn over grevskabet efter grev Mogens Frijs. — F 8: 394. 1900-22. Regnskab for kirker på godset. — 395-432. 1854-95. Grevskabets kirkeregnskab. — 433-59. 1896-1922. Grevskabets kir-

keregnskab. — 460. 1848-52. Regnskab over vedligeholdelse af kirkerne. — 461. 1888-1920. Afskrift af synsforretninger. — 463. 1860-1923. Dokumenter vedr. kirkerne [breve, regnskaber, fotografier]. — 464. 1802-24. Dokumenter vedr. kirker, skoler og jordemødre. — ca. 1860-ca. 1920. Planer og tegninger af grevskabets kirker.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK. *Ny kongelig samling*: 413 n, fol. Copie af kongl. Rescripter og Befalinger til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift for Aarene 1681-1742. — 413 o, fol. Copie af Collegialbreve til Stiftamtmanden og Biskoppen for Aarhus Stift for Aarene 1690-1785. — 1497, fol. Blandede samlinger angående Danmarks topografi. — 646 b, 4°. Topografiske og antiqvariske Optegnelser om Danmark. — 646 c, 4°. *Varia chorographica et topographica Danica*. — 648 b, 4°. Adskilligt til Kongeriget Danmarks Topographie fra Slutningen af XVIII. Aarhundrede.

Thottske samling: 692, fol. *Delineationes variarum urbium Jutiæ, Fioniæ, Siællandiaë et insularum minorum*.

ARNAMAGNÆANSKE SAMLING. 367, fol. Tegninger af rune- og ligsten fra Jylland, 17. århundrede.

NATIONALMUSEETS 2. AFDELING. *Håndskrifter*: Stor fol. F. Uldall: Om de danske landsbykirker I-VI, 1864-1920.

FORTEGNELSE OVER ARKIVALIER VEDRØRENDE ÅRHUS DOMKIRKE

Der henvises til ovenstående fortegnelse over arkivalier vedr. kirkerne i Århus amt i almindelighed. Alle håndskrifter med beskrivelser af domkirken er gennemgået af Jørgen Steen Jensen og kildekritisk behandlet af samme i Århus stifts årbøger, 57. bind, 1964 p. 104 ff., hvortil henvises. De vigtigste af disse kilder opregnes i nedenstående liste, hvor Jørgen Steen Jensens forkortelser anvendes i skarp parentes.

RIGSARKIVET. *Rentekammeret, Reviderede regnskaber. Kirkeregnskaber*: 261-266. 1680-94. Århus stifts kirkeregnskaber. [1680-83 vedr. Århus domkirke].

Rentekammeret. Overbygningsdirektionen 1771—73 og Bygningsdirektionen 1773—82: 423.2-9. 1771-82. Kopibøger (med register). -- 423.11-21. 1771-82. Ekstraktprotokoller (med register). -- 423.23-24, 31-33. 1773-76. Indkomne sager. [Vedr. hovedreparationen i 1770'erne].

Lensregnskaber. Århusgård: Diverse kvittantiarumbilag. 1598-1651.

Genealogisk-heraldisk Selskab: *Generalia*, 4°. 20. Anne Krabbes Antiquiteter, 1607. — *Specialia*. L. no. 15. Lindenov.

Håndskriftsamlingen: Beskrivelse af Aarhus Domkirke. (Beg. 1700'rne) [Schive V].

LANDSARKIVET FOR NØRREJYLLAND. *C 3. Århus bispearkiv*: C. 487-96. 1595-1846. Århus' kirker. — C. 502. 1769-77. Århus domkirkes reparation. — E. 1773 1787-1845. Regnskabsbog for Hedevig Margrethe Lassons begravelseslegat. — F. 2217. (1553)-1688. Domkapitlet. -- F. 2218. (1298)-1681. Domkapitlet. — U 1. 2286. 1626-1715. Regnskaber og lign. vedr. købstadskirker. -- U 1. 2287. 1687-1711. Regnskab for Århus domkirke. - - U 1. 2299-2307. 1821-59. Kirkeregnskab for Århus domkirke. — U 1. 2308-16. 1700-88. Bilag til Århus domkirkes regnskaber. - - U 1.

2317. 1735-57. Regnskabsantegnelser og jordegodsregnskaber for Århus domkirke. — U 1. 2320. 1813-45. Århus domkirke, antegnelser.

C 358. *Præstearkiver, Århus domsogn*: 77. 1738-1854. Embedets diverse dokumenter. — 1901-27. Kassebog for Århus domkirke [menighedsrådsarkiv].

C 617. *Kirkeinspektionsarkiver, Århus domkirke*: 1-2. 1834 1916. Århus domkirkes inspektions forhandlingsprotokol. — 3-5. 1859-90. Kopibøger for breve vedk. domkirken. — 8. 1905-17. Indkomne breve. -- 12. 1810-1903. Dokumenter vedr. kirkeværge og kirkeinspektion. — 13. 1876-84. Kassebog for domkirkens udvendige restaurering. - 14. 1901-20. Diverse dokumenter. - 15. 1739-1909. Kirkens inventar. - - 18-19. 1814-1904. Kirkebygningens vedligeholdelse og restauration. — 20. 1823-1900. Synsforretninger over domkirken. -- 22. 1634-1863. »Dombkierkens Stolebog«. 24. 1617-1857. Protokol over domkirkens begravelser. — 25. 1702-1894. Dokumenter vedr. gravsteder i kirken. — 28-29. 1690-1903. Dokumenter vedr. kirkegårdene. — 46-50. 1645-1824. Århus domkirkes regnskabsbøger. — 51-52. 1871-1915. Regnskabskladder, revisionsbemærkninger. -- 53. 1852-62. Århus domkirkes kassebog. 54-55. 1862-71. Regnskabsbøger. -- 57. 1878-1900. Regnskabsbog. — 58. 1634-1904. Dokumenter vedr. regnskaberne. -- 61. 1825-68. Kirkeværgeregnskabsbog. — 67. Diverse dokumenter.

B 239. *Bygningsinspektoratet, kirker, bispe- og præstegårde*: 116. Kopibog for Århus domkirkes ydre restauration. — 117-18. 1877-81. Dagbøger for Århus domkirkes ydre restauration. -- 119. 1877-82. Regnskabsbog for Århus domkirkes ydre restauration.

Tidligere *Topografica, Århus amt og by*, nu H 7 (665). *Håndskriftsamlingen, Topografi og lokalhistorie, Århus by*: 1. Inscriptiones Arhusiensis samlede i Aarhus Domkirke af Johannes Wulfgang Rhumann, Sognepræst til Domkirken, og nedskrevne med egen Haand 1666 [Rhumann I] (samlingsbind. Heri også [Rhumann-regest], efter 1691). — 2. Aarhus-Dom-Kirkes Antiquiteter og Inscriptioner paa Lig-Steene, Lig-Kister og Epitaphier, med meere til Posteritætens Efterretning, som for nogle og Tyve Aar siden er samlet af da værende Under-Degn Salig Peder Pedersøn Schive. Men da Originalen var bortkommen, er den igjen efter en Copie afskrevet, og efter Magistratens Befaling foroget af Christian Cramer. Aarhus d. 30 Augusti Anno 1752 [Cramer I] (tilføjelser til 1779).

D 2. *Århus rådstuearkiv*: 201. 1763. Indkomne breve til magistraten.

Planer og tegninger. 665: 1. 1916 24. Tegninger vedr. domkirken.

ERHVERVSARKIVET. *Århus byarkiv*: Aa 153. 1636. Fru Anna Friis, sal. Laur. Lindenows til Overgaards fundats på . . . 500 dlr. til vedligeholdelse af hendes gravkapel. — Ab 17. 1728. Kontrakt om orgelet i domkirken. — Ac 1. 1696-1700. Domkirkens økonomi vedk. — Ac 2-3. 1697-1704. Domme og breve ang. domkirken. — Ac 4-6, 8. 1727-44. Domkirkens regnskab. — Ac 9. 1776-77. Domkirkens regnskab.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK. *Ny kongelig samling*: 414, fol. Ecclesia Cathedralis Aarhusina Divi Clementis. In Suis Monumentis, Antiquitatibus, Inscriptionibus et aliis Delineata: (1729—31) [Schive II]. -- 414 b, fol. Ecclesia Cathedralis Aarhusina Divi Clementis. In Suis Monumentis, Antiquitatibus, Inscriptionibus et aliis Delineata. Studio cujusdam Anonymi minus fideliter et accurate. Sed Indice Rerum hæc aucta sunt per Frid: Dauw. (1730'rne) [Schive III]. — 415, fol. Aarhus Domkirchess fornemmeste Monumenter. (o. 1656) [Monumenter].— 1541, fol. Andreas König: Historiske og statistiske Optegnelser ang. Kjøbstæderne i Nørrejylland 1768. — 749 d, 4°. Ecclesia Cathedralis Aarhusina Divi Clementis. In Suis Monumentis, Antiquitatibus, Inscriptionibus et aliis Delineata. (1666-75) [Rhumann II]. -- 749 e, 4°. Ecclesia Cathedralis Aarhusina Divi Clementis. In Suis Monumentis, Antiquitatibus, Inscriptionibus et aliis Delineata (samlingsbind, heri bl. a. [Epitaphia], o. 1620, og [Schive I], efter 1704). — 174 s, 8°. Anton Petersen: Historiske Samlinger mest til Kjøbstædernes Topographi: 2) Aarhus.

Thottske samling: 1448, 4°. Forrige Under-Degn ved Aarhus Dom-Kirke Peder Peder-son Schives Forklaring over alle Epitaphia, Inscriptioner, samt andre Curieusiteter og Antiquiteter, som i Ermeldte Dom-Kirke befindes. Hvortil mand har føyt accurate Af-ridsninger af de fornemste og Ziirligste Epitaphiis. (1745-52) [Schive VII-Thura].

Den grevelige Holstein-Ledreborgske håndskriftsamling: 190, fol. Ecclesia Cathedralis Aarhusina Divi Clementis. In Suis Monumentis, Antiquitatibus, Inscriptionibus et aliis Delineata. Sammenskrevet af Peder Schive, som var Underdegn eller Klokke her ved Dom-Kirken i 41 a: Døde 17- [Schive VI].

STATSBIBLIOTEKET, ÅRHUS. *Håndskrifter*: 65 a. Aarhus-Dom-Kirkes Antiquitæter og Inscriptioner paa Lig-Steene, Lig-Kister og Epitaphier, med meere til Posteritætens Efterretning, som for nogle og Tyve Aar siden er samlet af da værende Under-Degn Salig Peder Pedersøn Schive. Men da Originalen var bortkommen, er den igien efter en Copie afskreven, og efter Magistratens Befaling foröget af Christian Cramer. Aarhus d. 30 Augusti Anno 1752 [Cramer II] (kopi af Cramer I fra for 1764 og med tilføjelse o. 1780).

NATIONALMUSEETS 2. AFDELING. *Håndskrifter*: Det særlige kirkesyns protokoller. 1. 1862-1906. 2. 1906-1945.

FORKORTELSER

Litteraturforkortelser m.m. Se i øvrigt Forkortelser i historisk Litteratur, Fortid og Nutid. Bind 21, hefte 1, 1960. Udg. af Dansk historisk Fællesforening.

- ActaPont.* Acta Pontificum Danica. Kbh. 1904-43.
Bøje. Chr. A. Bøje: Danske Guld- og Sølvmedemærker før 1870. Kbh. 1946. Tillæg 1949.
C. A. Jensen: Gravsten. Chr. Axel Jensen: Danske adelige Gravsten I—II. Kbh. 1951-53.
C. A. Jensen: Snedkere. Chr. Axel Jensen: Danske Snedkere og Billedsnidere i Tiden 1536-1660. Kbh. 1911.
DaAtl. Erik Pontoppidan: Den danske Atlas. Kbh. IV, 1768 og VII, 1781.
DaFolkemSaml. Dansk Folkemindesamling.
DaKanc. Danske Kancelli.
DaKancReg. Danske Kancelliregistranter.
DaRigBr. Danmarks Riges Breve. Kbh. 1938 ff.
DaSaml. Danske Samlinger for Historie, Topografi, Personal- & Litteraturhistorie. Kbh. 1865 ff.
DaStedn. Danmarks Stednavne 12. Stednavne i Århus og Skanderborg Amter. Kbh. 1964.
DiplDan. Diplomatarium Danicum. Kbh. 1938 ff.
DK. Bornholm. Danmarks Kirker VII Bornholms Amt, udg. af Nationalmuseet ved Otto Norn, C. G. Schultz og Erik Skov. Kbh. 1954.
DK. Frdb. Danmarks Kirker II. Frederiksborg Amt ved Erik Moltke og Elna Møller under medvirken af Ulla Hastrup og Marie-Louise Jørgensen m.fl. Kbh. 1964 ff.
DK. Haderslev. Danmarks Kirker XX. Haderslev Amt ved Erik Moltke og Elna Møller under medvirken af Vibeke Michelsen. Kbh. 1954-55.
DK. Kbh. Amt. Danmarks Kirker III. Københavns Amt ved E. Moltke, Elna Møller og C. G. Schultz, bd. 1—3 under medvirken af Kirsten Weber-Andersen, bd. 4 under medvirken af Poul Nørlund og medarbejderne ved Nationalmuseets 2. afdeling. Kbh. 1944-51.
DK. Kbh. By. Danmarks Kirker I. København ved Victor Hermansen og Aage Roussell under medvirken af Christian Elling, Johan Jørgensen, Harald Langberg, Jørn Rubow og Sigurd Schultz, fortsat af Jan Steenberg, II. Ved Jan Steenberg. Kbh. 1946 ff.
DK. Maribo. Danmarks Kirker VIII. Maribo Amt ved Otto Norn og Aage Roussell, bd. 1 under medvirken af Gertrud Købke Knudsen, bd. 2 under medvirken af Erik Skov og Kirsten Weber-Andersen. Kbh. 1948-51.
DK. Præstø. Danmarks Kirker VI. Præstø Amt ved Chr. Axel Jensen og Victor Hermansen. Kbh. 1933-35.
DK. Sjyll. Danmarks Kirker. Sønderjylland. Kunsthistorisk oversigt og registre ved Erik Moltke, Elna Møller og Vibeke Michelsen. Kbh. 1963.
DK. Sorø. Danmarks Kirker V. Sorø Amt ved Victor Hermansen og Poul Nørlund, bd. 2 under medvirken af E. Moltke. Kbh. 1936-40.
DK. Sønderborg. Danmarks Kirker XXIII. Sønderborg Amt ved Erik Moltke, Elna Møller og Vibeke Michelsen. Kbh. 1961.
DK. Tisted. Danmarks Kirker XII. Tisted Amt ved Chr. Axel Jensen, E. Moltke og C. G. Schultz. Kbh. 1940-43.
DK. Tønder. Danmarks Kirker XXI. Tønder Amt ved Erik Moltke og Elna Møller under medvirken af Vibeke Michelsen. Kbh. 1957.

- DK. Åbenrå.* Danmarks Kirker XXII. Åbenrå Amt ved Erik Moltke og Elna Møller under medvirken af Vibeke Michelsen. Kbh. 1959.
- Ellen Jørgensen: Helgendyrkelse.* Ellen Jørgensen: Helgendyrkelse i Danmark. Kbh. 1909.
- FiK.* Suomen kirkot. Finlands kyrkor, utgivna av Finska Fornminnesforeningen ved Tove Riska, C. A. Nordman och Nils Cleve, Helsinki 1959 ff.
- GlKglSaml.* Gamle kongelige Samling. Kgl. Bibl.
- Grundtvig: Danske Folkesagn.* Svend Grundtvig: Danske Folkesagn 1839-83. Udg. af Hans Ellekilde. MI. Kbh. 1944-47.
- Henningsen: Kirkeskibe.* Henning Henningsen: Kirkeskibe og Kirkeskibsfester. Søhistoriske Skrifter III, udg. af Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg og Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner, under redaktion af Knud Klem og Louis E. Grandjean. Kbh. 1950.
- HistT.* Historisk Tidsskrift. Kbh. 1840 ff.
- HofmFund.* Hans de Hofman: Samlinger af publique og private Stiftelser, Foundationer og Gavebreve II, 1756; IX, 1763.
- JySaml.* Samlinger til Jydsk Historie og Topografi og Jyske Samlinger. Ålborg og Kbh. 1866 ff.
- KalkarOrdb.* O. Kaikar: Ordbog til det ældre danske Sprog. Kbh. 1881-1918.
- KancBrevb.* Kancelliets Brevbøger ved C. F. Bricka. Kbh. 1885 fT.
- Kgl. Bibl.* Det kongelige Bibliotek.
- KirkehistSaml.* Kirkehistoriske Samlinger, udg. af Selskabet for Danmarks Kirkehistorie. Kbh. 1849 ff.
- KultHistLeks.* Kulturhistorisk leksikon for nordisk middelalder. Kbh. 1956 ff.
- LA Vib.* Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg.
- LundPortr.* E. F. S. Lund: Danske malede Portrætter. En beskrivende Katalog. Under Medvirken af Konservator ved den kgl. Malerisamling C. Chr. Andersen. Kbh. 1895-1910.
- Løffler: Gravsten.* J. B. Løffler: Danske Gravstene fra Middelalderen. Kbh. 1889.
- Mackeprang: Døbefonte.* M. Mackeprang: Danmarks middelalderlige Døbefonte. Kbh. 1941.
- Magnus-Petersen: Kalkmalerier.* J. Magnus-Petersen: Beskrivelse og Afbildninger af Kalkmalerier i danske Kirker. Kbh. 1895.
- MeddÅSt.* Meddelelser fra Århus Stift. Århus 1963 ff.
- NM.* Nationalmuseet.
- NMArb.* (Fra) Nationalmuseets Arbejdsmark. Kbh. 1928 ff.
- NoK.* Norges kirker, utgitt av Riksantikvariatet, ved Sigrid og Håkon Christie. Oslo 1959 ff.
- NyKglSaml.* Ny kongelige Samling. Kgl. Bibl.
- Nørlund-Lind: Kalkmalerier.* Poul Nørlund og Egmont Lind: Danmarks romanske Kalkmalerier. Kbh. 1944.
- Olrik.* Danske Guldsmedes Mærker, 2. udg. ved Jørgen Olrik. Kbh. 1919.
- PersHistT.* Personalthistorisk Tidsskrift, udg. af Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalthistorie. Kbh. 1880 ff.
- Præsteindb. 1809.* Sognepræsternes Indberetninger til Oldsagskommissionen 1809. Nationalmuseet.
- RA.* Rigsarkivet.
- Repert.* Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis.
- rgsk.* Regnskaber.
- rtk.* Rentekammeret.
- SRD* Scriptorum Rerum Danicarum mediævi, ved Jacob Langebek o.a. 1772-1878, Liber aarhusiensis i bind VI, 1786.

- SvK.* Sveriges kyrkor. Konsthistoriskt inventarium utg. på uppdrag av K. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, ved Sigurd Curman, Johnny Roosval og (fra 1963) Armin Tuulse med flere. Stockholm 1912 ff.
- Tang Kristensen: Danske Sagn.* Evald Tang Kristensen: Danske Sagn. I-VI. Århus 1892-1901.
- Tang Kristensen: Danske Sagn. Ny rk.* Evald Tang Kristensen: Danske Sagn. Ny række, I-VI, Kbh. 1928-39.
- Thiele: Danske Folkesagn.* J. M. Thiele: Danske Folkesagn. I-IV. Kbh. 1818-23.
- Thiele: Danmarks Folkesagn.* J. M. Thiele: Danmarks Folkesagn. I-II. Kbh. 1843.
- Trap.* J. P. Trap: Kongeriget Danmark. Kbh. 1. udg. 1858-60, 2. udg. 1872-79, 3. udg. 1898-1906, 4. udg. 1920-32, 5. udg. 1958 ff.
- TyKanc.* Tyske Kancelli.
- Uldall.* F. Uldall: Danmarks middelalderlige Kirkeklokker. Kbh. 1906.
- Weilbach: KunstLeks.* Weilbachs Kunstnerleksikon. Kbh. 1947-52.
- Wiberg: Præstehist.* S. V. Wiberg: Personalhist., statistiske og genealogiske Bidrag til en alm. Præstehistorie. Odense 1870-73.
- ÆldDaArkReg.* De ældste danske Arkivregistraturer. Kbh. 1854ff.
- ØJyHjemst.* Østjydske Hjemstavn. Skanderborg 1936 ff.
- ÅrbGlBy.* Kobstadmuseet »Den gamle By«. Aarbog. Aarhus 1927 ff.
- ÅrbOldkHist.* Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie. Kbh. 1866 ff.
- ÅrbÅrhSt.* Aarbøger udg. af Historisk Samfund for Aarhus Stift. Aarhus 1908 ff.

FORKORTELSER VEDR. ÅRHUS BYS KIRKER

- Hertel.* Chr. V. Hertel: Forsøg til en antiqvarisk = historisk Beskrivelse over Aarhus Dom= og Cathedral = Kirke. I, Haderslev 1809—10, II, Aalborg 1810.
- Hoffmeyer.* J. Hoffmeyer: Blade af Aarhus Bys Historie. Kbh. I, 1904, II, 1911.
- Hubertz: Aktstykker.* J. R. Hubertz: Aktstykker vedkommende Staden og Stiftet Aarhus. Kbh. I—II, 1845, III, 1846.
- Hubertz: Bidrag.* J. R. Hubertz: Bidrag til Skildring af Staden og Communen Aarhus. Kbh. 1837.
- Resen.* Peder Hansen Resen: Atlas Danicus. Århus stift, udg. ved Helge Søgaaard. Århus 1967.
- Søgaaard.* Det ældste Århus, ved Helge Søgaaard. Århus 1961.
- ÅgT.* Aarhus gennem Tiderne, under red. af Jens Clausen, Ejler Haugsted, Regnar Knudsen, Emanuel Sejr og Johan Richter. I—IV, Kbh. 1939—41.
- ÅK.* Århus kirkefond. 1907—1967. Under redaktion af Henning Høirup. Århus 1967.

PERSONFORKORTELSER

El M	= Elna Møller.
EM	= Erik Moltke.
H J	= Hugo Johannsen.
K de F L	= Kjeld de Fine Licht.
L L	= Lennart Larsen.
M L J	= Marie-Louise Jørgensen.
N E	= Niels Eiswing.
TF	= Thora Fisker
UH	= Ulla Haastrup.
VM	= Vibeke Michelsen.